

Secondly, cybersecurity issues have also become increasingly prominent, requiring greater protection and management of online learning platforms. However, these challenges have also prompted Ukrainian higher education institutions and humanitarian organisations to be more active in exploring and innovating ways of applying ICTs to the specific needs of the war context.

Looking ahead, it seems to me that as more and more countries call for an end to the war, I believe that in the near future, with the efforts of many international parties, the war will soon come to an end, and with the end of the war and the advancement of reconstruction work, higher education and humanitarian education in Ukraine will have new opportunities for development. Firstly, the application of information and communication technologies will continue to penetrate the field of education, promoting innovations in teaching methods and the optimal allocation of educational resources. Secondly, the international community will continue to strengthen its support and assistance to Ukraine's educational endeavours, injecting new vitality and impetus into the country's educational endeavours. Lastly, the Ukrainian Government will continue to strengthen its investment in and management of education, providing strong guarantees for the stable development and innovation of education.

In conclusion, the widespread use of ICTs has had a profound impact on the fields of higher education and humanitarian education in Ukraine, providing solid technological support for the transformation of both fields in the context of the war. In the face of the challenges posed by the war, Ukrainian higher education institutions and humanitarian organisations have demonstrated incredible resilience and innovation, actively introducing and exploring the use of ICTs in teaching, learning, resource allocation and aid delivery.

Looking ahead, the role of ICTs in the field of higher education and humanitarian education in Ukraine will become even more prominent as technologies continue to advance and their applications expand. They will continue to provide strong support and impetus for education and promote its prosperity and development. At the same time, Ukrainian institutions of higher education and humanitarian organisations will continue to strengthen their cooperation and exchanges with the international community in order to jointly meet the challenges and difficulties posed by the war and to contribute more to the cause of education and humanitarianism in Ukraine.

Павло Барладин

*здобувач третього рівня вищої освіти (PhD)
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки,
Західноукраїнський національний університет*

ІНТЕГРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

У сучасних умовах кожен фахівець повинен володіти необхідним рівнем фахової підготовки, що дозволить йому орієнтуватися, розуміти і управляти майбутньою діяльністю, перетворювати її з метою більш ефективної реалізації професійних завдань. Вміння прогнозувати, планувати, проектувати свою

діяльність, приймати та обґрунтовувати рішення, що пронизують усі сфери людської діяльності, є одними з найважливіших професійно значущих умінь – основою формування та розвитку професійної компетентності.

Відповідно нині система вищої освіти характеризується інформатизацією загалом, так і її окремих складових. При цьому особлива увага приділяється орієнтації освітнього процесу на розвиток професійної компетентності майбутнього фахівця. Інформаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення, електронні освітні об'єкти використовуються студентами та педагогами щодо практично всіх дисциплін загальноосвітньої та спеціальної підготовки. Очевидно, що у такому разі вивчення можливого впливу використання інтеграції інформаційних та педагогічних технологій у системі фахової підготовки є актуальним педагогічним завданням.

Про вплив інформатизації на основні освітні об'єкти – навчальний процес, методичну систему навчання, освітню траєкторію – зазначається багатьма науковцями. Обґрунтовано, що інтеграція інформаційних та педагогічних технологій дозволяє якісно змінити зміст, методи та організаційні форми навчання [1]. При цьому під інформатизацією навчального процесу ми розуміємо застосування технологій навчання, наукових досліджень та управління, що базуються на застосуванні комп'ютерної техніки та спеціального програмного, інформаційного та методичного забезпечення.

Метою інформатизації навчального процесу є розвиток інтелектуального потенціалу студентів у новому інформатизованому суспільстві, а також гуманізація, індивідуалізація та інтенсифікація процесу навчання та підвищення якості навчання за допомогою розвитку професійної компетентності.

Інтеграція інформаційних та педагогічних технологій сприяє створенню гуманістичного освітнього середовища, в якому розвивається особистість активна, яка вміє набувати знання та застосовувати їх, генерувати власні ідеї. Разом з тим, використання інформаційних технологій в освітньому процесі ставить багато проблем: це якість та критерії оцінки освітніх ресурсів, вплив освітніх інформаційних ресурсів на якість навчання, технологія створення електронних освітніх об'єктів, каталогізація та систематизація існуючих розробок, консолідація зусиль учасників освітнього процесу та ін.

Особливість сучасного педагогічного процесу полягає в тому, що на відміну від традиційної освіти, де центральною фігурою є викладач, центр тяжкості при використанні нових інформаційних технологій поступово переноситься на студента, який навчається, який активно будує свій навчальний процес, обираючи індивідуальну траєкторію професійного становлення у спроектованому освітньому середовищі. Важлива функція викладача – підтримати того, хто навчається в його діяльності: сприяти його успішному просуванню в морі навчальної інформації, полегшити вирішення проблем, зробити комфортним освоєння необхідного спектра професійно значущої інформації [2].

Усі перелічені проблеми знаходять коректне рішення за умови реалізації принципів інтеграції інформаційних та педагогічних технологій: принцип парадигмального підходу; принцип адекватного відображення – інтерпретація форм та засобів навчання при взаємозворотних переходах від дидактичних

технологій до комп'ютерних та назад; принцип системності; принцип функціональності як результат інтеграції класичних та нових інформаційних технологій; принцип саморозвитку; принцип уніфікації педагогічних та комп'ютерних технологій.

Досвід навчання студентів, наукові дослідження в галузі інформатизації навчання та використовувані методики викладання фахових дисциплін дозволяють нам зробити деякі узагальнення щодо інтеграції інформаційних та педагогічних технологій у системі підготовки майбутніх фахівців: інтеграція інформаційних та педагогічних технологій забезпечує реалізацію дидактичних принципів (принципи наочності, інформативності, доступності, адаптивності, інтегративності, системності, цілісності), враховує особистісні фактори, що впливають на процес пізнання (сприйняття, увага, уява), послуговується фізіологічними особливостями сприйняття графічної та текстової інформації, бере до уваги окреслені викладачем вимоги до розробки електронних продуктів та ін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гурська О.О. Формування професійно важливих якостей майбутніх фахівців з інформаційних технологій в освітньому середовищі технічного університету. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти (01 Освіта / Педагогіка). Національний авіаційний університет. Київ, 2020. 320 с.
2. Ребуха Л. З., Ковальчук В. В. Інтеграція педагогічних технологій: понятійне поле. Інновації в освіті: перспективи розвитку: матеріали I Міжнародної наук.-практ. конференції. (Тернопіль, 20 трав. 2021 р.) Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 52–55.

Максим Богуш

*здобувач третього рівня вищої освіти (PhD)
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки,
Західноукраїнський національний університет*

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ

Одним із з пріоритетних напрямків удосконалення професійної освіти у ЗВО є компетентнісний підхід, який акцентує увагу викладача на результатах навчання із врахуванням як засвоєних знань, так і здатності особистості професійно зростати у майбутньому, ефективно діяти у різних проблемних ситуаціях та ін. Відповідно безпосереднім результатом навчання у ЗВО є формування компетенцій у здобувачів освіти [3].

У тлумачному словнику української мови зазначається, що компетентність – це обізнаність, авторитетність; компетенція, тобто окреслене коло питань, у яких особа характеризується авторитетністю, досвідом, високим рівнем кваліфікації [1]. Поняття компетентність включає фундаментальні знання, фахові уміння, навички та ставлення, котрі дозволяють особистості ефективно